

Lesarabrøv

Mismunur?

Oddagrein

LOGMÁLARÁÐHARRIN Bjørn Westh hevur gjørt av at áleggja ríkisadvokatinum at søkja landsrættin um at lata Skálafjallsmálið ganga um í Føroya rætti.

RÆTTARMÁLID og dómurin í málinum eru vörðin til eitt politiskt mál í Danmark. Hesi seinastu árinu hava fólk á uttasta vinstra og uttasta høggraveingi í donskum politikki iðuliga gjørt sær dælt av okkara trupulleikum. Hesi fólk, væl hjálpt av føroyskari og dankari gølu-pressu, ansa alla tíðina eftir, at føroyski potturinn ikki fer av kókinum. Løgmláráðharrin tykist í stóran mun at laga seg og sínar avgerðir í føroyskum viðurskiftum eftir trýstinum frá pressuni og ymsum síðum í salinum. Iðnaðarmálaráðharrin Mimi Jacobsen sigur: «Vit vilja hava peningin, sum Skipskreditgrunnurin hevur sambært SvF ongan pening mist við Skálafjalli ella við øðrum orðum: ein rein kapitulation í forhold fyrri Kirsten Jacobsen - tað er ikki so frægt ráðharrin ger sær ómak at kanna, um hald er í pástandinum.

DÓMURIN er sagdur og ríkisadvokaturin hevði gjørt av ikki at skjóta dómin inn fyrri landsrættin. Ein og hvør kann hava sína áskoðan á dómin og avgerðina og ein hvør man sita við sínum dómi og sínum atfinningum. Fordøming hevur ongantíð skortað her í landinum. Men frá hesum og so hartil, at ovasti politiski myndugleikin fer inn í eitt dómsmál, tá trýstið frá andstöðu og pressu verður ov hart, er eitt sera langt lopp. Og mangur man spyrja seg sjálvan, um lögmláráðharrin hevði borið seg soleiðis at, um talan var um eitt danskt mál. Smakkar hetta ikki eitt sindur av mismuni? Ein demokratisk grundregla er, at politiska valdið ikki eigur at leggja seg út í avgerðir hjá rættarverkinum. Heldur ikki har avgerðir dómsvaldsins tykjast skeivar. Orsøkin til hesa grundreglu er so opinber, at okkum nýtist ikki at víðgera hana her. Men avgerðin er tikin og vit skulu aftur stillast í stokkin sum ein tjóð, ið bert hevur eitt í huga: at snyta danska statskassan.

AVGERÐ lögmláráðharrans tykist vera tikin eftir trýsti frá pressu, andstöðu og politileiðsluni í Føroyum, ið neyvan kann bera prestisjuttapið. Við avgerð ráðharrans eru teir ákærdu í Skálafjallsmálinum og komandi skipamálum longu dømdir, uttan mun til, hvussu sakarmálini ganga. Hetta siga danskir juraprofessarar. Trýstið á dómarmannar verður so hart, at teir fara at døma menninar uttan fyrli. Hetta er fjart frá tí rættartrýgd vit vanliga krevja av einum rættarsamfelagi. Skipamálini eru nú við at gerast til heksajagstran. Málið fer jú at leiða til eina røð av sakarmálum, ið fara at vara øldina út. Uttan mun til, um sakarmálini eru neyðug út frá einum rættvísissjónarmiði ella ikki, fara avleiðingarnar at verða til stóran skaða fyrri føroyska samfelagið. Tað er heldur ikki í hesum føri neyðugt at nevna, hví so er.

Sosialurinn

Teir sekstan »seru« hugleiða

Í dag, 19. jan. 1996 er fyrsta lestrarhálsa av serlærautbúgvingini farin aftur um bak, og hvussu hevur so roynst?

Vit byrjaðu 11./12. aug. 1995 við internati í Runavík og vóru tær vikur í august mánaða í skúla í Havn. Síðan hava vit lisið sjálvi og gjørt uppgávur.

8. januar skuldu vit aftur til Havnar í fyra vikur, har av tær vikur vantaðu í fyrstu lestrarhálsa.

6. januar vóru vit á upplýsandi fundi hjá Føroya Lærafelag. Niðurstøðan av fundinum var, at vit fylgdu áheitanini frá Lærafelagnum um ikki at motta í skúla fyrbils.

Á hesum fundi fingi vit at vita, at Lærafelagið mangar ferðir hevði heitt á Landsskúlafrísitingina at greiða frá, hvussu útbúgvingin av pedagogum og lærarum skuldi skipast. Men ikki fyrr enn millum jóla og nýggjárs kom svar frá Landsskúlafrísitingini.

Hetta kundu vit ikki skilja, tí fyrri summarfrítíðina fingi vit í brævi frá Landsskúlafrísitingini, dagf. 20. juni 1995, kunneleika um, at pedagogar komu inn í útbúgvingina.

Tað er altíð lætt at vera eftirklókur. Høvdu vit latið Lærafelagnum avrit av brævinum frá 20. juni, tá ið vit fingi tað, vóru vit ikki komin í støðuna, sum nú er. Men tað kom okkum ongantíð til hugs, at viðurskiftini ikki vóru skipað. Vit fara tí at mæla øðrum limum felagsins til altíð at kunna Lærafelagið um skriv frá Landsskúlafrísitingini.

Í brævinum frá 20. juni ger Hensar Ellingsgaard, landsskúlastjóri, greitt, at pedagogarnir verða línir eina hálfu eftir okkum. Ti undrar tað okkum, at pedagogar verða tiknir inn í fyrstu lestrarhálsa, 14 dagar áðrenn onnur lestrarhálsa byrja. Um vilji var, kundi Landsskúlafrísitingin nýtt hesar báðar vikurnar at loyst málið og latið okkum, sum byrjaðu í august, gjørt fyrstu lestrarhálsa línna.

Tað er ikki óhugsandi, at ætlanin hjá Landsskúlafrísitingini alla tíðina hevur verið at tikið aðrar starvsbólkar inn í serlærautbúgvingina, so Føroya Lærafelag ikki vardi av.

Um so er, hevur hetta eydnast stak væl, tí nú sita

pedagogar einsamallir og verða undirvístir fyrri pening, ið jattaður er skúla-verkinum.

Ásannast má, at ósemjan er millum Landsskúlafrísitingina og Føroya Lærafelag, ein arbeiðsgevara og eitt fakfelag.

MBF og Ráðið fyrri Brekað hava misst stóðuna, tá ið tey í yvirlysing heita »á partarnar um at samstarva á sama hátt sum fakfelag í londum uttan um okkum gera á hesum øki«.

Løgið er, at eisini Magistarfelag Føroya visir til ósemju millum tvey feløg, sum grundgeving fyrri, at teir ikki kunnu stuðla Føroya Lærafelag.

Og Dansk Magisterforening tók stuðul sín aftur, tí ósemjan ikki var millum arbeiðsgevara og fakfelag. Sjálvsagt vilja vit, at feløg arbeiða saman. Men fyrst má hvørt felag sær »definera« starvsøki sitt.

Her er ikki bara talan um at lærarar arbeiða saman við pedagogum. Lærarar hava altíð havt gott samstarv við sjúkrasýstrar, heilsusjúkrasýstrar, læknar, sálarfrøðingar, fysioterapeutar, tannrøktarar, tannlæknar o.o.

Í upptøktreytunum til serlærautbúgvingina stendur m.a., at tú skalt hava »undirvist í minsta lagi tvey ár«.

Ahugavert hevði verið at frætt, um lesiætlanin til serlærautbúgvingina byggir oman á lærautbúgvingina, ella um lærautbúgvingin er óneyðug, tá ið tú kanst fara beinleiðis sum pedagogur til serlæra.

Eisini vildu vit fegin vita, hvussu pedagogar kunnu góðtaka, at ein annar starvsbólur skal gjalda fyrri útbúgving teirra. Teir kunnu so takka fyrri og taka stórv frá viðkomandi starvsbólki.

Hvat kunnu vit so læra av ti, ið hent er?

Í komandi tíð má Føroya Lærafelag tryggja sær størri ávirkan á allar eftirútbúgvingar av lærarum, soleiðis at teir verða førir fyrri at undirvísa øllum børnum og ungum.

Sambandið millum Lærafelagið og limirnar má gerast enn tættari, so limirnir betur kunnu hjálpa felagnum móti ágangi frá m.o. Landsskúlafrísitingini.

19. jan. 96
Vit 16

NYBORG SØFARTSSKOLE

Efter 5 mdr.'s kursus har du mulighed for at mønstre i handelsflåden. Undervisning i søsikkerhed • motorlære • værktøjslære • skibsvedligeholdelse • madlavning • roning • svømning • samarbejde og god moral. Derudover spændende fritidsdag som sport, EDB og teater. Moderne PC til hver elev. Træningssejls med skolens motorskib og 2-mastede ketch i Danmark og Sverige. Skolen kan være dig behjælpelig med at finde arbejde eller videre uddannelse efter kurset.

START 1. FEBRUAR
RING STRAKS 65 91 34 06 (også i weekenden) OG FÅ PLADS

Frá Suðurstreymoyar Javnaðarfelag

70 ára VEITSLA

verður í
B36 Húsinum
leygardagin 3. febr., kl. 19.30

Kostnaður: kr. 125,- fyrri hvønn
Tekningarfrest: 31. januar

Tekning hjá nevndini á hesum tlf. nr.:
17561, 16358, 16369, 18269 ella
15016

Nevndin

PIZZA-VINIR

Hvørt tú hug at fáa eina ella fleiri PIZZA inn á gólv, so ring tlf. 18866, og tú hevur PIZZA inn innan ein tíma.

Vit í PIZZARIA royra sjótt af hava kostnaðin so lægt sum meguligt, so leidis at kundi bert rinda 30 kr. fyrri heimkoyring.

Vit hoga at hetta tilbúð kemur væl við.

PIZZARIA
Tlf. 18866

Ærin og lambið sluppu við livinum.....

Bíleiti er livbelti

VALUTAKURSIR			
		22.01.96	Ultimo síðsta mán.
USA	Dollari	574,15	555,15
Bretland	Pund	867,27	857,82
Týskland	Markur	387,26	387,59
Svøríki	Króna	84,71	83,43
Noreg	Króna	88,52	87,91
Frakland	Frankur	113,57	113,44
Belgia	Frankur	18,854	18,884
Sveits	Frankur	481,04	482,62
Holland	Gyllin	345,76	346,25
Italia	Liri	0,3612	0,3511
Finnland	Markur	127,32	127,71
Ísland	Króna	9,60	9,51
Eysturriki	Skillingur	55,112	55,126
Spania	Pesetas	4,604	4,580
Portugal	Escudos	3,751	3,721
Kanada	Dollari	420,40	407,40
Grikkaland	Drakmur	2,381	2,369
Japan	Yen	5,4244	5,3971
Írland	Pund	900,73	886,81
	XEU	714,67	711,76

Kelda: Føroya Sparikassi